

VENDIM
Nr.2, datë 16.2.2006

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “
Vjollca Mecaj	Anëtare e “ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “
Fehmi Abdiu	Anëtar i “ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datat 29.9.2005, 26.10.2005 dhe 30.11.2005, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.38/2 Akti që i përket:

KËRKUES: SHOQËRIA “GENERAL INVEST” SHPK përfaqësuar nga avokat Arben Hakani, me prokurë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. TRASHËGIMTARËT E MUHAMET TURDIUT përfaqësuar nga avokat Avni Shehu, me prokurë.

2. KOMISIONI I KTHIMIT DHE KOMPENSIMIT TË PRONAVE në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si antikushtetuese i vendimeve nr.319, datë 25.3.2004 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe nr.2143, datë 29.12.2004 të Kolegjit Seleksionues të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 43 e 131/f të Kushtetutës, si dhe neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

Kërkuesi ka paraqitur këto shkaqe për shfuqizimin e vendimeve të lartpërmendura:

1. Konform nenit 465 të Kodit të Procedurës Civile, kam kërkuar në gjykatën e apelit përsëritjen e pjesshme të hetimit gjyqësor, për të vërtetuar pronësinë time për truallin objekt gjykimi. Gjykata ishte e detyruar ta pranonte kërkesën time;

2. Në kundërshtim me përmbajtjen e nenit 451 të Kodit të Procedurës Civile, gjykata e apelit e ka trajtuar kërkesën si gjë të gjykuar, ndonëse në të vërtetë nuk është ashtu;

3. Një gjyqtar që ka marrë pjesë në gjykimin e çështjes, ka qenë anëtar i trupit gjykues, në gjykimin e çështjes të konsideruar nga ajo gjykatë si gjë e gjykuar. Gjykata, dhe pse është vënë në dijeni të këtij fakti, ka vazhduar gjykimin duke shkelur kështu kërkesat e nenit 72 të Kodit të Procedurës Civile;

4. Në rekurs, janë evidentuar shkelje flagrante të ligjit material dhe procedural, e megjithatë, kolegji seleksionues nuk e ka kaluar çështjen për gjykim.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes Fehmi Abdiun, përfaqësuesit e kërkuesit, të subjektit të interesuar dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr.1751, datë 23.04.2003, ka pranuar kërkesëpadinë e kërkuesit, ka anuluar vendimin nr.59, datë 23.9.1993 të Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, për sipërfaqen 563.75 m² funksionale të objektit konvenier si truall i zënë, e ka urdhëruar që ish-pronarët e truallit, trashëgimtarët ligjore të Muhamet Turdiut, të kompensohen për këtë sipërfaqe në një nga mënyrat që parashikon ligji. Veç kësaj, ka vendosur anulimin e klauzolës

nr.2 të vendimit nr.59, datë 23.9.1993 të Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, për njohjen e së drejtës së parablerjes ish-pronarit, për objektin konvenir.

Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr.319, datë 25.3.2004, ka vendosur ndryshimin e vendimit të lartpërmendur dhe rrëzimin e padisë, duke arsyetuar se gjykata e rrethit gjyqësor ka zbatuar në mënyrë të gabuar ligjin, në bazë të të cilit ka gjykuar çështjen, pasi sipas saj, Hasan Turdiu, në datën 26.1.1996, ka privatizuar objektin në favor të tij.

Mbi rekursin e kërkuarit, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë (dhoma e këshillimit), ka vendosur mospranimin e rekursit për shkak se nuk ekzistonin shkaqe të parashikuara në nenin 472 të Kodit të Procedurës Civile.

Në lidhje me pretendimet e kërkuarit, që janë objekt i shqyrtimit kushtetues, konform neneve 42 e 131/f të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut për zhvillimin e një procesi të parregullt, Gjykata Kushtetuese çmon se ato duhet të analizohen veç, sepse në vetvete nuk kanë ndonjë lidhje organike midis tyre dhe se secili, në veçanti në aspektin teorik, ka lidhje me procesin e rregullt gjyqësor.

Kërkuari ka pretenduar se gjykata e apelit ishte e detyruar të riçelte hetimin gjyqësor, pasi sipas tij, një gjë e tillë detyrohet nga përmbajtja e nenit 465 të Kodit të Procedurës Civile.

Gjykata Kushtetuese e sheh të nevojshme, që më parë se të analizojë dhe vlerësojë pretendimin për përsëritjen e hetimit gjyqësor, të parashtrijë një vështrim të shkurtër mbi procedurat dhe afatin e gjykimit në gjykatën e apelit. Gjatë shqyrtimit të kërkesës është konstatuar se Gjykata e Apelit Tiranë ka filluar shqyrtimin e çështjes në datën 26.2.2004 dhe e ka përfunduar në datën 25.03.2004. Gjatë kësaj kohe, ajo ka zhvilluar disa seanca. Në datën 25.3.2005, kur palët do të bënin pretendimet e tyre të fundit, përfaqësuesi i kërkuarit i ka kërkuar gjykatës së apelit të riçelte hetimin gjyqësor me pretendimin se do të sillte prova të reja që të vërtetonte se klienti i tij ishte pronar i objektit me të cilin kishte lidhje objekti i gjykimit të çështjes, por nuk i dispononte akoma.

Sa më sipër, Gjykata Kushtetuese konstaton se ky pretendim i tij është i pabazuar. Nga përmbajtja e paragrafit të dytë të nenit 465 të Kodit të Procedurës Civile, konstatohet se kjo dispozitë s'ka karakter detyrues. Përsëritja tërësisht apo pjesërisht e hetimit gjyqësor mund të bëhet si me kërkesën e palëve ose dhe kryesisht kur çmohet se një gjë e tillë mund të shërbejë për një zgjidhje sa më të drejtë të konfliktit, por gjithmonë kur palët nuk kanë pasur mundësi të paraqesin provat për të vërtetuar, deri në momentin e riçeljes, pretendimet e tyre. Në çështjen në shqyrtim, një mundësi të tillë, kërkuari e ka pasur vazhdimisht gjatë gjithë seancave të gjykimit, por nuk ka paraqitur prova të tjera.

Veç kësaj, sipas nenit 455 të Kodit të Procedurës Civile, kërkuari ka pasur mundësinë që, nëse kishte dokumente të tjera, t'i paraqiste ato bashkë me ankimin që ka paraqitur para Gjykatës së Lartë, por as atë nuk e ka bërë.

Sa u parashtrua në lidhje me këtë pretendim, Gjykata Kushtetuese nuk konstaton që pala kërkuuese të jetë vënë në pozita të pabarabarta me palët e tjera, gjë që mund ta bënte kushtetues pretendimin e saj.

Të njëjtin vlerësim ka kjo gjykatë edhe në lidhje me pretendimin tjetër të kërkuarit, sipas të cilit, Gjykata e Apelit Tiranë dhe Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, përse i përket zgjidhjes në thelb të çështjes, e kanë konsideruar atë si gjë të gjykuar. Gjatë shqyrtimit të çështjes është konstatuar se as gjykata e apelit dhe as Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, në vendimet e tyre, nuk bëjnë fjalë për gjë të gjykuar, sipas konceptit të nenit 451, shkronja "a", paragrafi i dytë i Kodit të Procedurës Civile. Në këto vendime është arsyetuar se për këtë çështje ekziston një vendim civil i mëparshëm i formës së prerë, që sipas nenit 451, shkronja "a", paragrafi i parë i Kodit të Procedurës Civile, është i detyrueshëm edhe për gjykatat që gjykojnë çështjen. Ai vendim nuk ka të njëjtat palë, të njëjtin objekt e të njëjtin shkak që ka vendimi objekt i këtij kontrolli konkret. Kundër këtij pretendimi të kërkuarit dëshmon dhe fakti se gjykata e apelit ka analizuar e vlerësuar provat në të cilat ka bazuar vendimin e saj dhe problemet ligjore që kanë të bëjnë me çështjen konkrete.

Në lidhje me pretendimin tjetër se në gjykimin në gjykatën e apelit, nuk duhej të merrte pjesë njëri nga gjyqtarët që ka gjykuar më parë çështjen, sipas tij, të quajtur "gjë e gjykuar", Gjykata Kushtetuese konstaton se një pretendim i tillë, nuk është paraqitur përpara Gjykatës së Lartë. Duke qenë i tillë, ai s'mund të merret parasysh, sepse kërkuari, nuk i ka ezauruar të gjitha mundësitë që i

ofron sistemi i padive dhe i apelimeve¹, për të cilat bën fjalë neni 131/f i Kushtetutës. Për këtë aspekt të procesit të rregullt ligjor, Gjykata Kushtetuese ka mbajtur një qëndrim konstant, sipas të cilit, nuk mund të bëhen objekt gjykimi në këtë gjykatë pretendime të cilat nuk janë parashtruar përpara gjykatave me juridiksion të zakonshëm².

Në rrethanat e lartpërmendura, kur pretendimet bazë të kërkuarit për një proces të parregullt në gjykatën e apelit nuk vërtetohen, Gjykata Kushtetuese çmon se s'mund të merret parasysh as pretendimi i tij se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, duhej ta kalonte çështjen për gjykim. Kolegj, sipas nenit 472 të Kodit të Procedurës Civile, është organi që bën vlerësimin nëse rekursi përmban shkaqe për t'u kaluar për gjykim. Një qëndrim tjetër, i shoqëruar me një vlerësim të ndryshëm nga Gjykata Kushtetuese, do ta vinte këtë të fundit në një pozicion që e largon nga juridiksioni i saj kushtetues.

Përfundimisht, duke qenë se pretendimet e kërkuarit nuk qëndrojnë, kërkesa e tij duhet të rrëzohet si e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, bazuar në nenin 131/f të Kushtetutës, si dhe në nenin 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

¹ Shih vendimin nr.10, datë 2.4.2003 të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë

² Shih vendimet nr.9, 10, datë 9.5 .2005 të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë